

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını talep ederim.

Saygılarımla.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

TMO mısır alım fiyatını 2022 sezonunda kilo başına 5 lira 70 kuruş açıklamıştı. 2023 sezonu için açıklanan fiyat, 1 kilogram mısır için sadece 30 kuruş artışla 6 lira oldu. Başka bir ifadeyle mısırdaki geçen yıla göre yalnızca %5,2'lik bir artış yapılmıştır.

Ülkemizin içinden geçtiği kriz koşullarında bu artış oranının rasyonel bir açıklamaya muhtaç olduğu ortadadır. Açıklanan mısır fiyatını düşük bulan ve tepki gösteren çiftçiler, mısırdaki maliyetlerini dahi karşılayamayacaklarını, gelecek yıl mısır üretiminin öngörülemez kadar düşeceğini dile getirmektedir. Nitekim ziraat mühendislerinin basına yansıyan açıklamalarına göre mısırın kilogramda üretim maliyeti 7 lirayı aşmış durumdadır. Sulama, mazot, biçer ve tüm maliyetleriyle birlikte mısır üretiminde girdi fiyatları geçtiğimiz ile kıyaslandığında %100'ün üzerinde hesaplanmaktadır.

Her yıl Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan mısır fiyatının bu yıl TMO tarafından ilan edilmesi, Cumhurbaşkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın sorumluluğunu perdeleyemez. TMO'nun mısır fiyatını "hasat başlangıcından bugüne kadar piyasalar yakından izlenmiş ve piyasaların seyrine göre TMO politikaları oluşturulmuştur" vurgusuyla duyurması, çiftçilerin değil piyasa aktörlerinin, mısır tüccarlarının "gözetilerek" TMO alım fiyatının düşük tutulduğunun, yani devletin çiftçiyi doğrudan tüccarlara yönlendirme stratejisinin açık göstergesidir.

Uygulamada TMO'nun ürün kalitesini düşük göstererek baş fiyata ürün almadığı da bilinen bir gerçektir. Örneğin; geçen yıl açıklanan fiyat kilogram başına 5 lira 70 kuruş iken, TMO'nun çiftçiden 5 lira 60 kuruş ya da 5 lira 50 kuruşa alım yaptığı hesaba katıldığında bu yılın fiyatını da benzer bir düşüşle ortalama olarak 5 lira 80-90 kuruş üzerinden hesap etmek gerekir. Öte yandan bugün itibarıyla Konya Ticaret Borasında mısır alım fiyatları 5 lira 65-80 kuruş aralığında seyretmektedir. Bu noktada hem mısır nem oranını kaybettiği için ve fire veren bir ürün olduğu için hem de TMO ve piyasa fiyatları arasında büyük bir fark olmadığı için TMO'dan randevu alamayan çiftçilerin doğrudan piyasa aktörlerine yöneleceği aşikardır. Bu, hükümetin en başından öngördüğü bir stratejidir.

Bu bağlamda;

1. 2023 sezonu için mısır üreticisine layık görülen %5,2'lik artışla 30 kuruşluk zam kararı hangi rasyonel kararlar doğrultusunda alınmıştır?
2. Bu karar size, bakanlığınıza mı ait? Yoksa Cumhurbaşkanı ile Hazine ve Maliye bakanının yeni ekonomi programı doğrultusunda mı alınmıştır?
3. Cumhurbaşkanı Erdoğan mısır taban fiyatı açıklamasını bu yıl neden size bıraktı?
4. Girdi maliyetlerindeki artışları ve yüksek enflasyon gerçeğini hesaba katarak gelecek yıl üreticinin mısır ekimine devam edebilmesi ve yaşamını sürdürebilmesi için açıkladığınız mısır fiyatını revizyona giderek yükseltmeyi düşünüyor musunuz?
5. Değilse çiftçilerden yükselen fiyat artışı taleplerine bir cevabınız, rasyonel bir açıklamanız olacak mı?
6. Mısır üretiminin yoğun yapıldığı bölge ve iller hesaba katılarak TMO depolarının doluluk oranı nedir?
7. Dolu olan depolarda hangi ürünler bulunmaktadır? Bu ürünler kaç yıllıktır? Bu ürünlerin korunmasında zirai ilaç kullanımı var mıdır? Varsa oranı nedir?